

కాన్సి పట్టించుకోకుండా ఏకాంతంలో కాలం గడిపేయాలంటే... ఆశనిరాశలతో పనిలేదు. ఊపిరి ఆడుతున్నంతసేపూ భవిష్యత్తు గురించి బెంగ అక్కర్లేదు. కానీ లోకంలో ఎదురీదాలంటే మాత్రం... ఏ రంగంలో ఎలాంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయో... అవి ఏ దిశగా ప్రవహిస్తున్నాయో గమనించుకోవాల్సింది. అందుకే విద్య, వైద్యం, సాంకేతికం, రాజకీయం, వ్యవసాయం, రవాణా... ఇలా ప్రతీ రంగంలోనూ కనిపిస్తున్న సూచనల ఆధారంగా 2025 మన జీవితాలను ఎలా మార్చే గేమ్ చేంజర్ అంటున్నారు విశ్లేషకులు.

వాహనయోగం!

ఇంట్లో ఓ నలుగురు సభ్యులుంటే ఎలాగోలా తంటాలు పడి బస్సో, ఆటోనో పట్టుకుని బయల్దేరే రోజులు పల్లబడుతున్నాయి. కారు విలాసం నుంచి సౌకర్యం స్థాయికి వచ్చేసింది. అయితే అదే స్థాయిలో రోడ్డు ప్రమాదాలు పెరుగుతున్నాయి. కాబట్టి అటు ప్రమాదాలను తట్టుకుంటూ ఇటు ఇంధన ఖర్చులనూ తగ్గించేలా బ్యాటరీ ఆధారంతో పనిచేసే మందపాటి కార్లకు గిరాకి పెరగనుంది. కేవలం మైలేజీకి మాత్రమే ప్రాధాన్యం ఇచ్చే మారుతిలాంటి కంపెనీలు ఇప్పుడు రక్షణకు, సంప్రదాయేతర ఇంధనాలకూ ప్రాముఖ్యత నిస్తూ వాహనాలు రూపొందిస్తుండటమే ఇందుకు రుజువు. అయితే వాళ్ళాత్య దేశాల్లో సంచలనం సృష్టిస్తున్న స్వయంచోదిత వాహనాలకు ఇంకా సమయం ఉంది. ఉపాధి, భద్రతల దృష్ట్యా డ్రైవర్ రహిత వాహనాలను అనుమతించేది లేదని 2023లోనే కేంద్ర మంత్రి నితిన్ గడ్కరీ కుండబద్దలు కొట్టేశారు. అయితే Advanced Driver Assistance Systems (ADAS)కి మాత్రం గిరాకి పెరిగిపోనుంది. నేరుగా ఉండే రోడ్ల మీద డ్రైవర్ కు కాస్త శ్రమ తగ్గించే సాంకేతికతే ADAS. దాని గురించి మనం మరింతగా వివరాలు తెలుసుకోవాలి.

కృత్రిమం కాదు... వాస్తవమే!

ఇప్పుడు విద్యార్థులు కూడా ఏదన్నా అనుమానం వస్తే చాట్ జీపీటీ, జెమిని, మెటాలను అడిగేస్తున్నారు. బొమ్మలు గీయడం నుంచి పాటలు పాడటం వరకూ అంతా కృత్రిమ మేధ రాజ్యమేలుతున్నది. కోరిన విధంగా కంటెంట్ అందించే ఈ మేధను Generative

AI అంటున్నారు. అయితే వచ్చే ఏడాదిలో దీని ప్రభావం ఓ సాయంగా మాత్రమే ఉండబోవడం లేదు. నిర్ణయాలు తీసుకోవడం దగ్గర నుంచి, ప్రణాళికలు అమలు చేయడం వరకూ కృత్రిమ మేధ తన విశ్వరూపాన్ని చూపించబోతున్నది. దాదాపు 75 ఏళ్ల చరిత్ర ఉన్న AI ఒక్కసారిగా మన జీవితాలను మార్చేయబోతున్నది. ఇప్పటికే సాంకేతిక సంస్థల్లో 5G శాతం ఏదో ఒక స్థాయిలో AI ని వినియోగిస్తున్నట్టు ఓ నివేదిక వెల్లడించింది. దీనివల్ల ఉద్యోగాల కోత గురించి తెలిసింది. దీంతో పక్షపాత ధోరణి, సైబర్ మోసాలు లాంటి ఎన్నో నష్టాలు వస్తాయనే భయం లేకపోలేదు. అదే సమయంలో వినియోగదారుల సేవలు, రవాణా, విద్య, ఆరోగ్య రంగాల్లో సానుకూలమైన మార్పు రాబోతున్నది. కృత్రిమ మేధ మంచా చెడా అన్న ఓ బ్రహ్మపదార్థం లాంటి చర్చ 2025లో చాలా వేడి పుట్టించబోతున్నది. ఫలితంగా కాపీరైట్ నుంచి డేటా భద్రత వరకూ ఎన్నో అంశాలు లేవనెత్తుతూ... దాని మీద అదుపు చేసే ప్రయత్నాలు పెరగబోతున్నాయి.

5G - సెకన్ల జీవితం

పందల గిగాబైట్ల వీడియో సెకన్లలో డౌన్లోడ్ అయిపోతే. సెకనులో వెయ్యో వంతులో ఓ యంత్రం నుంచి సమాచారం అందితే... 5G యుగంలో ఇదంతా సాధ్యమే. ఇప్పటికే మనదేశంలో కొన్ని ప్రాంతాల్లో అందుబాటులోకి వచ్చిన ఈ 5G వల్ల నెట్ వేగం దాదాపు 20 రెట్లు పెరిగిందని అంచనా. 2025లో

లోకంలో మూడో వంతు జనాభాకు 5G సేవలు అందుబాటులోకి రానున్నాయి. మనం ఒక మాట మాట్లాడినా, సందేశాన్ని పంపినా, పాట విన్నా, టీవీ చూసినా... కాస్త సమయం పడుతుంది. అది సెకన్ల వ్యవధి కావచ్చు. దీన్ని లేటెన్సీ అంటారు. 5G లో ఇది కేవలం 8 మిల్లీసెకన్లు మాత్రమే ఉండబోతున్నది. నెట్ వేగంగా ఉంటే దాని ఆధారంగా పనిచేసే సాంకేతికత (Internet of things) కూడా సంచలన వేగాన్ని అందుకోబోతున్నది. అదే సమయంలో దాని ప్రతికూల ప్రభావాన్ని కూడా చూడబోతున్నాం. నెట్ స్పీడుతో పాటు మనలో సహనం, వివక్షణ తగ్గిపోతున్నదని ఇప్పటికే పరిశోధనలు నిరూపిస్తున్నాయి.

వ్యవసాయం

సాగులో కృత్రిమ మేధ, మార్కెటింగ్ నైపుణ్యాలు, ఇంటెల్లెజ్ట్ వాడకం... లాంటి విషయాల గురించి తరచూ వినేదే. కానీ సామాన్య రైతు జీవితంలో ఎలాంటి మార్పులు రాబోతున్నాయి అన్నది కాస్త ఆసక్తికరమే. సెండ్రెయ (ఆర్గానిక్) సేద్యం వైపు మొగ్గు పెరగనుందనేది విశ్లేషకుల అంచనా. అటు పర్యావరణాన్ని, ఇటు ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రభుత్వాలు కూడా 'పరంపరాగతే కృషి వికాస్ యోజన' లాంటి పథకాల ద్వారా సెండ్రెయ సేద్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. గత కొన్నేళ్లుగా వాతావరణంలో వస్తున్న విపరీతమైన మార్పుల వల్ల చీడపీడలు, కరువులు, వర

